

ANY VII

BARCELONA 13 DECEMBRE 1894.

NÚM. 328

1894

LA TOMAÇA

SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

Copia fot. de A. S. (Xalari)

Jo he ballat... lo que no hi há:
lo bolero, 'l gran brivall
la polka, 'l Rotti, 'l Ka-ká;
pero cap com aquell ball,
de' dia que 'm vaig casá.

CRÓNICA DE LA SETMANA

POCAS vegades s' acostuman a veurer en las sessions del Congrés, escándols com los que han tingut lloch durant aquesta setmana. Lo nou ministre d' Ultramar demorava tant com podia l' hora de comensar á enraonar, com si lo cor li digués que tan prompte com la seva veu se deixés sentir en lo saló de sessions, 's veuria apagada per las protestas y acusacions de las minorías republicanas. Y no hi ha dupte que mes compte li hauría tingut continuar ab son mutisme y deixar-se de predicar pau y concordia, que al final han resultat guerra é insults, alguns d' ells, ó casi tots, molt poch apropósit per ser dits en un lloch ahont la nació en masa está representada.

Per mes que un se fassi cárrech de las flaquesas humanas y compregui que una cartera ministerial sigui cosa capás de fer cambiar las ideas á la inmensa mayoría dels mortals, no s' acaba may de convencer que hi hagi qui li tingui tan carinyo, y rebí tota classe d' acusacions abrassat ab ella, ni mes ni menos que 'ls martirs del cristianisme s' abrassavan ab lo símbol de la seva religió, mentras sufrían las iras dels incréduls.

¡Tan pot la manía de figurar!

Y en mal hora y ab mal president ha anat lo Sr. Abarzuza á caurer en lo banch ministerial, pues lo Sr. Sagasta, que á llest no 'l guanya ningú, s' ha valgut d' éll per rebre uns quants aplausos de la clach, sense cuidarse de la posició en que quedava lo nou ministre, del mateix modo que d' éll 's va valdrer per demostrar son agrahiment al Sr. Castelar.

No 'ns alegrém may de las penas de uingú, pero sí desitjaríam que la trista situació del ministre d' Ultramar, servís d' escarment á tots los que anant en busca del medro personal abandonan ideas sostingudas per espay de tants anys, enganyant als infelisos que en apoyo de tals ideals, varen ab los seus vots elevarlos á las alturas en que avuy se trovan.

*
*
*

No se admite calderilla falsa vareig llegir dias endarrera en un establiment de begudas.

Confesso que 'l lletrero 'm va cridar la atenció.

No sols porque lo més important per mí sigui que no admetin calderilla falsa, sino porque l' anunci sembla voler dir que admeten totas las monedas falsas con tal que no siguin de calderilla.

Y aixó no ho puch consentir.

No 's creguin que ho digui porque jo sigui falsificador de monedas.

¡Deu m' en quart!

Sino que quan fins ara llegía en los diaris qu' había sortit una colecció de duros ó de bitllets de banch que no reunían las condiciones legals, passava 'l suelto y arronsava las espatllas ab indiferencia, sense pen-

drem la molestia de recordarne la fisonomía; per alló de que no mes ne veyia en los escaparats de las casas de cambi.

Pero aixís que vareig saber que hi había monedas de deu centims falsas vareig rebre un disgust que no sé pas si 'l podré pahir.

¿'S creuhen que no es pena per los que no més 'ns relacioném ab calderilla?

Sort que al mateix temps 'm relaciono ab una castanyera que me las fa passar totas, que si no...

*
*
*

Mr. Fernando de Lesseps ha mort.

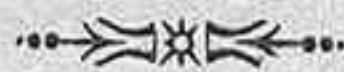
La premsa francesa atribueix la causa als disgustos que li van ocasionar las questions de Panamá

Tot podria ser, pero á mi 'm sembla que 'ls anys hi han influït un xiquet.

Crech que ja 'ls tenia tots.

ESTUDIANT.

LI DIUHEN...

QUE soch un perdis, un tavalot, que no retiro fins que nit sigui, que tot quant toco ho esguerro tot. que sols m' ocupo de fer lo bot...

Val mes que rigui...

Que sols del vici soch un esclau, qu' en un mal puesto lograré estigui: que pe 'ls garitos estar me plau, que soch un calsas, un tonto, un pau...

Val més que rigui...

Que conta cosas de mí la gent: qu' á sé un pillastre molt temps no trigui: que 'n fer mal goso y estich content que 'n tots mos actes so un indecent...

Val més que rigui...

Val més que rigui!... Puig si algun hi há que de mí ab sanya pestes li digui, sé qu' ab més forsa m' ha d' estimá...

Ves si no 'm sobra rahó d' esclamá:

—¡Val mes que rigui!

ANTONET DEL CORRAL.

¡AIXÓ!

—¡Quin fret que tinch!—exclamava l' altre día la María mentres á mí s' arrimava. Pero jo li contestava que de fret gens ne sentía. De que jo no l' entengués 's va cansar lo María, puig segons digué després ¡pobre xicota! volía... molt senzill: que l' escalfés.

DOLORS MONT

Mes dolç que la mel preciosa
que l' avella ne fabrica,
mes pur que l' essencia rica
de la poncella olorosa,
mes que l' aura rumorosa
perfumat y halagador,
com lo soch abrasador
y més que 'l cel desitjat,
n' es per mi, mon bé adorat,
de tos llabis un petó.

Per xó quan enamorada
y del deliri al excés
posas en ma boca un bés,
abrasantme ab ta mirada
sent m'ón cor, nena adorada,
inespicable impresió
que va á aumentar la passió
de mon pit que tan te vol,
y es de mon sufrir consol,
de tos llabis un petó.

Torna á ma boca á juntar
ta boqueta angelical
y ab carinyo sens igual,
tornam, hermosa, á besar,
que vol mon cor disfrutar
d' eix balsam consolador;
puig per tú ma greu passió
mes que may mon pit encén
y vuy morirne rebent,
de tos llabis un petó.

JOAN BRUGUER CANER.

¡QUINS DISGUSTOS!

GREYENT á na 'n Roca, mort,
lo tenian colocat
y vestit, dintre 'l bagul
ab los ciris al costat.
La seva dona 'l vetllava
mentres li resava parts
de rosari, quan de promte
sense com ve ni com va,
s' aixeca dret del bagul
y mirant per totes parts
veu sa muller que tenia
los rosaris á las mans.
—No t' espantis, no t' espantis,
—digué 'n Roca molt formal.
—Per sort encare bellugo...
—No... si no... m' espanto... pas...
—contestá la seva dona—
ab tot lo cos, tremolant;
—pero noy, aquets disgustos...
¡no me 'ls tornis á donar!

LLUIS SALVADOR.

¡OH SI HO FOS!

Ets tan hermosa Roseta,
Tens un parlar tan suau
Tens tan garbo quan caminas
y tens tanta y tanta *sal*,
que si jo fos... Rey d' Espanya
(y aixó que no aspiro á... tant)
ó Emperador de las Indias
ó sultá, Tzar, ó Shá
y tingués ma caixa plena
d' esmeraldas, ó brillants,
¡Per Deu! juro que á tas plantas
posaría mos caudals
ma influencia, mon empenyo
mon poder y dignitats
si sabes que regalant' ho
morissis al cap d' un quart
perque aixis may mes veuria
la teva cara de *drach*.

J. ROIG CORDOMÍ.

A ma aymia

LA cara bufona
la vritat li tens,
y per ser més mona
tens blancas las dents.
Per galdas tens rosas,
per llabis, clavells;
tas trenas hermosas
fan patí als donzells.
Tens las mans molt finas,
ta boca es de mel,
tas formas divinas
son d' angel del cel.
Pró ni sent tan bella
may t' estimaré;
perque 'm fá escudella
qué 't pudi l' alé.

FRANCESCH COMAS.

Cantars bilingües

*Por una causa ignorada
en cierta ocasión, don Blas,
vá rebre tal garrotada
que li varen rompre un bras.*

*Entre palacios ricos,
entre preciadas joyas,
no hi vaig veurer mes que micos
fent brometa ab quatre noyas.*

*La primavera dá flores,
la aurora lluvia de perlas,
la dona 'm dona disgustos
y las criaturas penas.*

ANGEL SALABERT.

QUESTIO MONETARIA

—Empayteulos á n' aquets pillos!. ¡fuera! fuera!

—Mestresa, aquesta moneda es dolenta,
—Dolenta?. Ténquila al quarto fosch, que jo no li
cambiaré pas.

—Aquets céntims no son fets del govern!
—¿Qué no? miris si ho son que me las ha dadas un
municipal.

Rosig 116

POT—POURRI

—Chica... te he de deixar...
 —Ay pillo!
 —Me voy con la *Isla de Luxon*
 —Es clà... t' has cansado de mi y me cambias per aquesta *Isla* que debè sé alguna desvergonyida.

Convits a granell, colegis a desdir.
 vaja ja casi hem fet la pau.

No.
 —Què llegeixes?
 —EL *Dituvio*... la carta de cada diumenge sobre 'ls hereus de confiança [es gres]
 —Gras?... inflat! a punt de reventar.

Ja te bon nom: *congrés*; es dir, lloch hont venen *congres*; mes clar: una pescaterial

Lo principi del fi

NOSALTRES encara ho tenim un xich gras, dich un xich gras porque los pobres que vingan al mon d' aquí tres ó quatre cents anys ja cal que 's preparin á fershi á cops de punys per alló que se 'n diu: la lluyta per la existencia.

Ara cinquanta anys quan un jove pretenia á una noya, al mero fet de dir, que, al ser casat, 's plantaria de qualsevol ofici ó industria, bastava porque li concedissin la má de la seva enamorada, puig era segur l' exit; ara, plantarse vol dir anarsen á pico.

Aixó es que de tot hi ha massa.

Jo coneix un tender que ven las monjetas á 8 y li costan á 9; com ho fá no ho entendreu pas, pero lo cert es qu' es vritat; podrá ser que lo tender estafi al magatzemista, pero ja n' hi ha prou per fer plegar als de la mateixa industria.

Periódich hi ha qu' anuncia avuy nada menos que retratos tamany natural á 15 pesetas la mitxa dotzena sent materialment probat qu' es impossible que s' hi guanyi la vida, pero lo cert es qu' es aixís y també n' hi ha prou porque los d' aquesta industria fugin *por piés* d' ella y prefereixin anarsen á paseig á treurer càlculs sobre aquets *reventadors* y los seus misteris, anant de passada dret tots plegats á un cataclisme social.

Abans lo ram de bordadoras y costureras era un xich profitós, no gaire, pero ara han vingut aquets convents, que com tenen medis de subsistencia ab las caritats *contraproducents* que 'ls fan, prenen la feyna de las pobres fillas del treball, fentlas á cap ó creu y quitant los medis de subsistencia á molts familias pobres entregantlas á la indigencia.

Ja sé que se 'm dirá que no 's donan duros á quatre pessetas, pero aixó pot compendrer ab certa classe d' articles com vgr. 'l xocolate que se 'n pot fer ab polvos de galeta; ab alló de las monjetas, no pagant com hem dit al magatzem; ab los retratos, empleanthi mals materials que 'ls fassin tornar de color de *catxumbo* al cap de quatre días, pero hi ha industrias y oficis en las qu' aixó no hi cap y en los que hi regna una competencia ruïnosa qu' acabarà ab los *reventats* y acabarà ab los *reventadors*.

En los transports marítims ha passat que los grans barcos han mort los de pocas toneladas, y las fábricas grans han tirat per terra á las petites, centralisantse la producció de manera que dintre pochi anys tot quedarà acaparat á reduhit nombre de mans sepultant á la miseria á tots los demés, imperant lo feudalisme industrial mil voltas més terrible que 'l de l' edat mitxa, hasta que vindrá una reacció, pero será tardia, en que los *vanalls del treball* 's revoltin com van ferho aquells infelissos dels nostres avis, que cansats de la opressió

senyorial van jugar lo tot pel tot, y acabant aquell vergonyós senyorio del qual se 'n conservan avuy sols extraviadas ruinas.

Preguntará algú... bé, aixó ¿te remey? Prou y d' éxit segur; pero no ho farán ni las lleys qu' avuy 'ns regeixen ni los governs que las han escritas; es una malaltia que necessita *metjes* qui encara han de neixer, ab específichs que están per descubrir; lo malalt encara menja, bé ó malament, y per xó no se 'l plany pero ay del día que perdi del tot la gana... allavorans, allavorans serán las patacadas.

Nosaltres no ho veurém, pero... hi serán, y fortas!

CLARA SOL.

PREGUNTA

AL distingit escriptor Jaume Roig y Cordoní: Vull demanarli un favor: Atengui 'l que vaig á dir, y contestim al vapor.

Vull casarm. Vosté dirá: —Ves qué 'm conta; per molts anys. Pero jo no ho trobo plá, y 'm vull ans aconsellá ab tres ó quatre companys.

No demano que la dona m' ellegeixin, no senyor, ni que 'm digan si es mes bona ab sombrero, ó mocador, vestint seda ó bé cretona.

Ni que un diga:—Fuig *talòs!* no 't casis, per ser felís: Y l' altre:—Res més hermós com viure, solets *tots dos* en un pis per Paradís.

No senyor, no, res d' aixó, ma pregunta es molt rodona, y es més seria la questió... Diguim: ¿De quina regió prefereix vosté la dona?

De lo que diga vosté si en lo que diu no hi ha engany, jo bona nota 'n pendré y 'l mateix preguntaré porque 'm respongui; á Barbany.

JOSEPH MARÍA BERNIS

GRACIOSITAT

De tot alló que vana fer per res no tens d' extranyarte, puig molt abans que jo y tú també ho varen fe 'ls altres.

A. DEL C.

ULL VIU!

Mossos de cafés, de fondas,
d' hosteries, restaurants;
mossos de plassa, 'ls de corda,
mossos de *peu* y 'ls de *Banch*,
'ls de impremtas y 'ls d' agencias
de colmados y bazars;
mossos de forns, de tabernas;
es dir, tots, en general,
'ls de magatzems, botigas,
'ls del carril y 'ls del gas
y 'ls d' Escuadra; tots 'ls mossos
que tinguen amo, ¡carám!
dependents de tots oficis,
professions, carreras y arts,
sense deixarn' un ni una,
('ls fadrins barbers apart);
majordoms de totes classes
y porters de casas grans;
conserjes de centros, circols,
de reunions, Clubs, societats;
acomodadors de teatro,
taquillers de despaig,
andadors de Montepios,
cobradores de totes parts,
repartidors de periódichs
y d' entregas de mitj ral,
conductors dels del tranvía,
carreters..., ¡vatúa allá!

y cotxeros y lacayos,
serenos y vigilants,
ordenansas de telégrafos
y teléfonos, plegats;
carters y memorialistas,
y... ¿qui més? Esperin... ¡Ah!
carboners y escombriayres...;
(no sé si me 'n deixo cap)
criadas, vulgarment *raspas*;
(are donas seguirán:
las donas han d' aná' á sota,
perqu' es lo més natural;)
raspas, —com deya— cambreras,
nyinyeras, (didás apart)
pentinadoras, modistas
tant de *color* com de *blanch*;
bugaderas, planchadoras,
y, per d' un cop acabar,
totas las que fassin feynas,
las que viuhén trevallant
al taller ó á casa seva,
las que *serveixen*... carám!;
(s' entén; las de bon servici
qui hagi de felicitar
al seu amo, á sa mastresa,
al seu *jefe*, al principal,
als de la familia, als íntims,
als cliénts, als parroquians;
si volen tarjetas bonas

ben apropiadas al cas,
tant de caras, com baratas,
sencillas y de trevall,
ordinarias y ben finas,
de tots preus y calitats;
ó cromos ben capritxosos
de tots colors y tamanys;
(puig, *señores* y *señoras*,
n' hi há un assortit molt com *ça*),
no fassin pas cap *pedido*
al extranger; ¡já! ¡no cal!)
no s' moguin de Barcelona,
que no se 'n penedirán;
arrívinse ahont jo 'ls digui
y quedarán—la vritat—
ab un pam de boca oberta
y ab un altre pam de nas...
¿Ahont, diuhén? Prenguin nota
perque bé se 'ls quedi al *pap*:
Litografia Barcelo-
nesa de Ramón Estany,
(qu' es l' home de LA TOMASA,
sa modestia respectant)
Sant Ramón, 5, travessia
del carrer dit, de Sant Pau;
entrant per ell á má esquerra...
No 's tórbin; que alló es... ¡¡ia mar!!
(PEPET DEL CARRIL.)

ALS MEUS AMICHS LOS AIXERITS VERSAIRES

Joseph Barbany, Lluís Millá,
Joseph Asmarats,
Emilio Coll y Manel Marinello

SONET

AMICHS meus estimats, joves poetas,
que us coneix tot lo mon, (menys qui us ignora)
per *pega*... ó per desgracia, ha arribat l' hora
de dirvos *¡ay de mi!* eixas parauletas:
—Diumenge 'm van quintar Tinch mil (1) pessetas.
La sort, lo qu' es en mí, 's mostra traidora.
Si 'l Rey vaig á servir, la *gueta* plora
y en cambi si no hi vaig, butxacas netas.
M' han dit que sent soldat, se passen penas.
També, per xó, m' han dit que un s' espavila.
¿Qué us sembla, s' hi pot fer molta *barrila*
ó bé un te los disgustos á dotzenas?
Ab aixó, per favor, aconcelleume
y al número següent, au, contesteume.

SALVADOR BONAVÍA.

(1) y cinch centas.

MENUDENCIA

Per generosa y espléndida
ningú com donya Maria,
que al dematí quan la trovo
me dona sempre... 'l bon día.

L. S.

TALONARIS

PERA APUNTACIONS DEL SORTEIG DE NADAL

Magníficament litografiats
é impresos á dugas tintas ab una alegoría de la Fortuna

Los de 100 fulls á 80 céntims
Id. » 50 » á 50 »
Id. » 25 » á 25 »

VENDAS AL PER MAJOR Y MENOR

LITOGRAFIA BARCELONESA

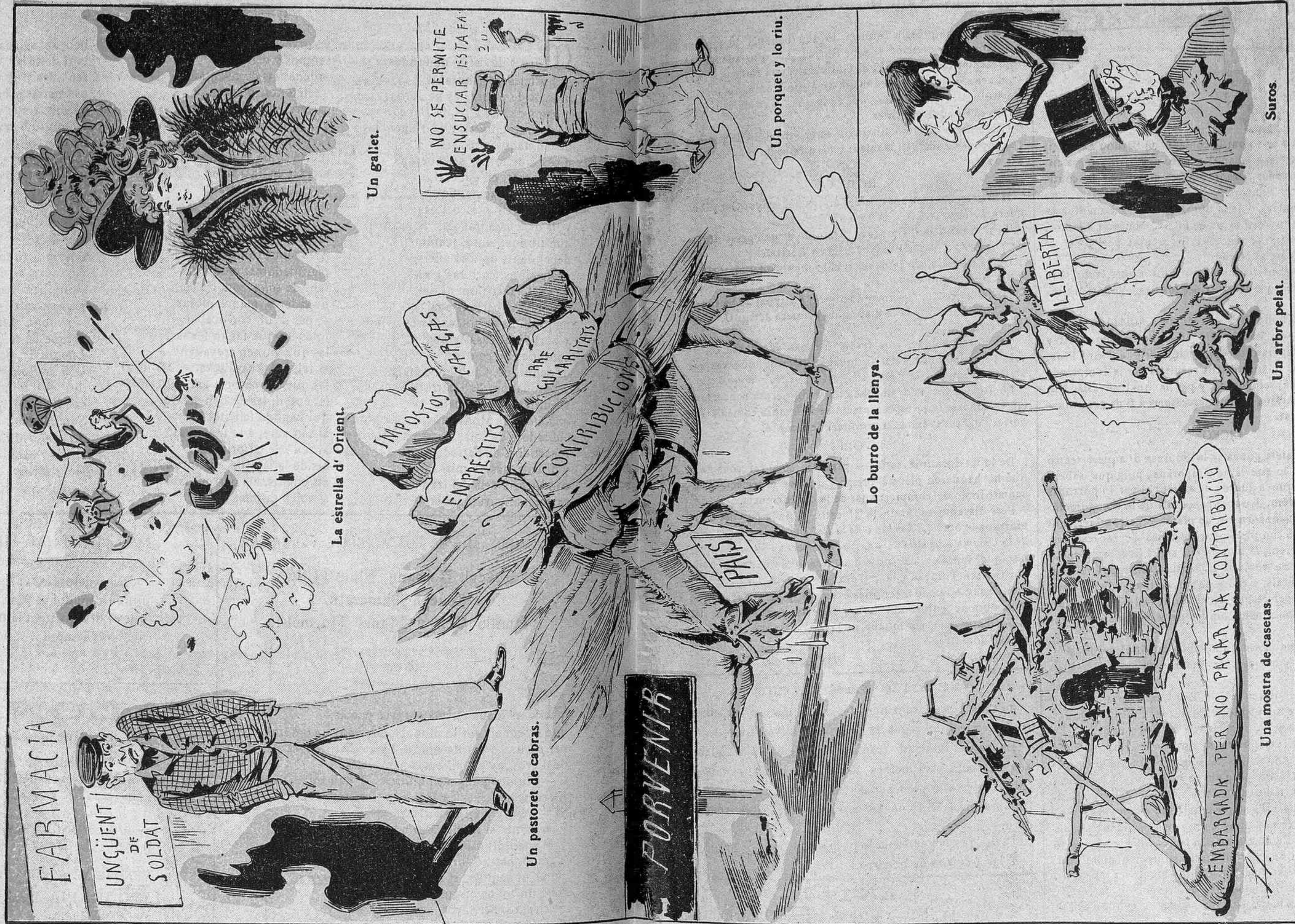
de Ramón Estany

5, Carrer de Sant Ramón, 5—BARCELONA

Als senyors corresponsals de LA TOMASA, llibreTERS, kioskos y
demés punts de venta se 'ls farà lo desquento acostumat.

LA TOMASA

FIGURETAS DE PESSEBRE

FARMACIA

UNGUENT DE SOLDAT

Un gallet.

La estrella d' Orient.

Un pastoret de cabras.

FORVENIR

Un porquet y lo riu.

Lo burro de la llenya.

Una mostra de casetas.

Un arbre pelat.

Suros

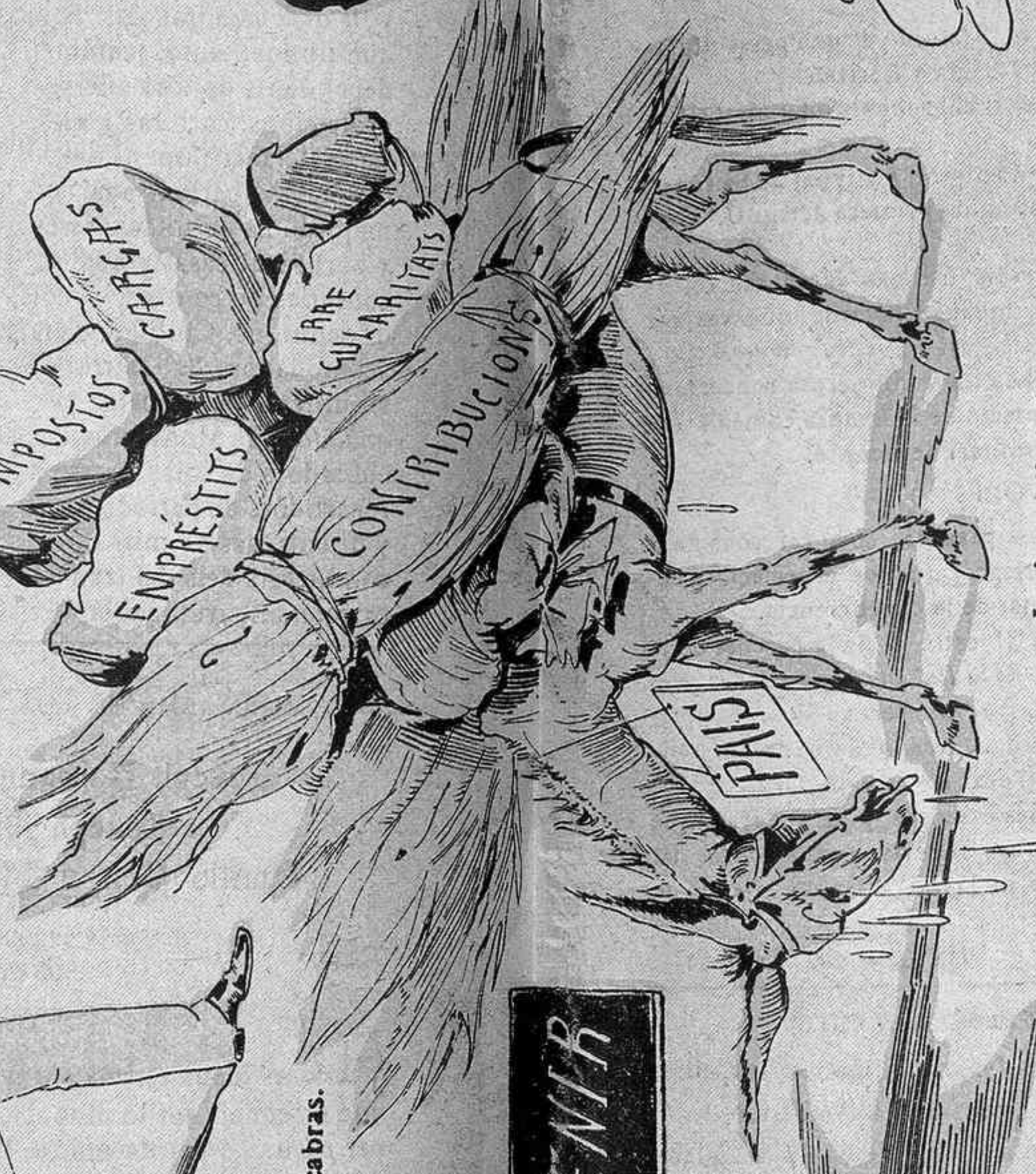
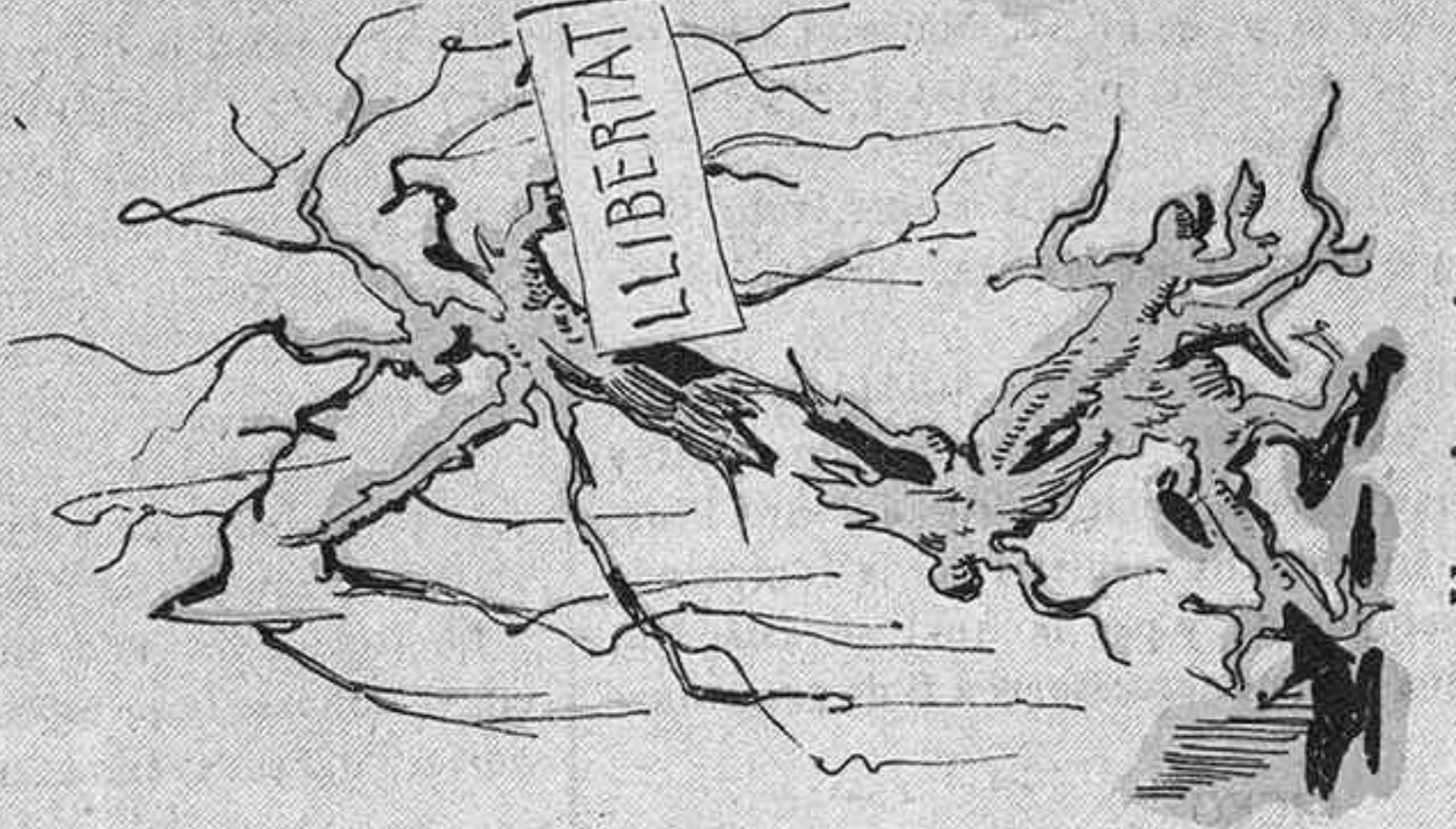
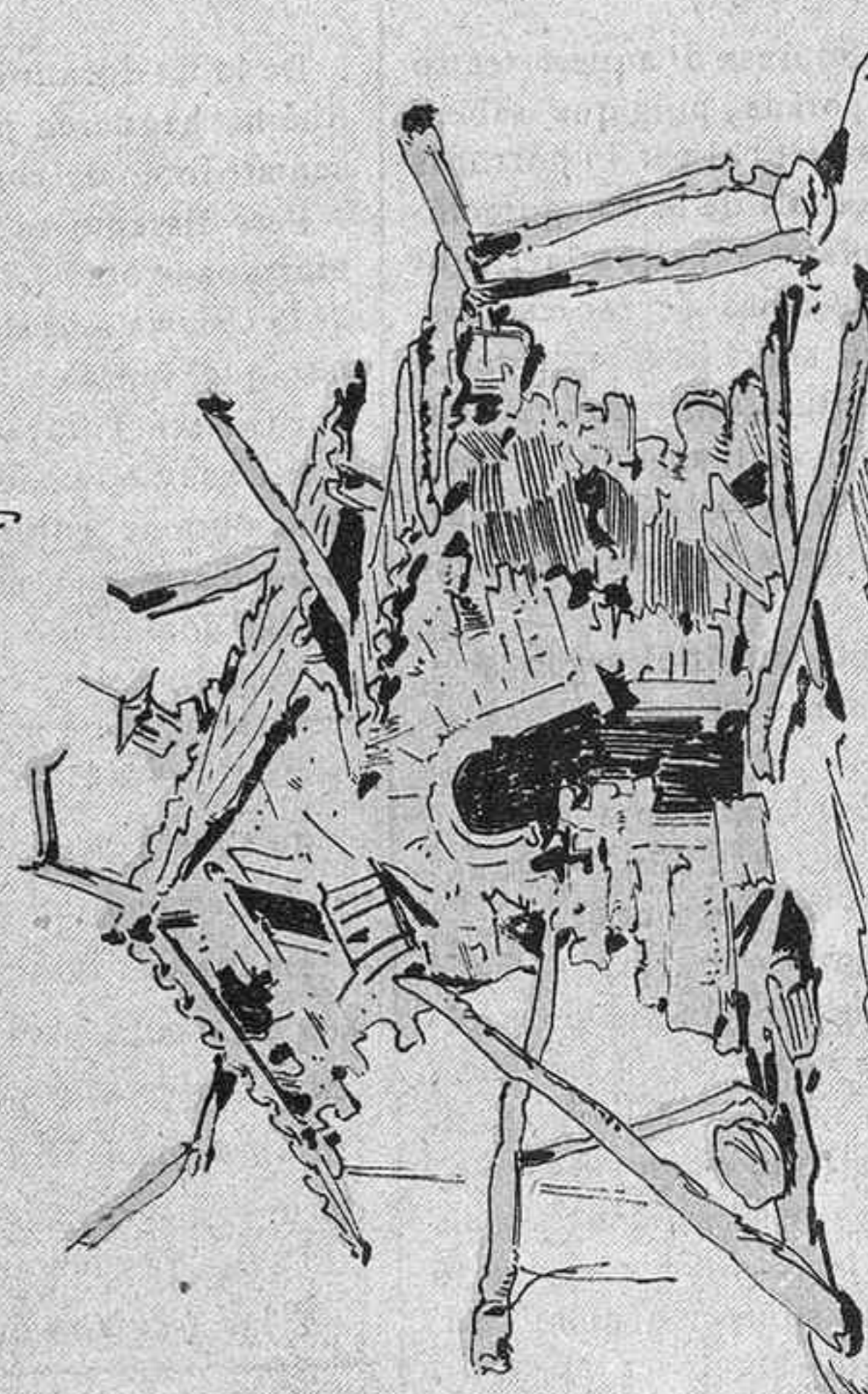
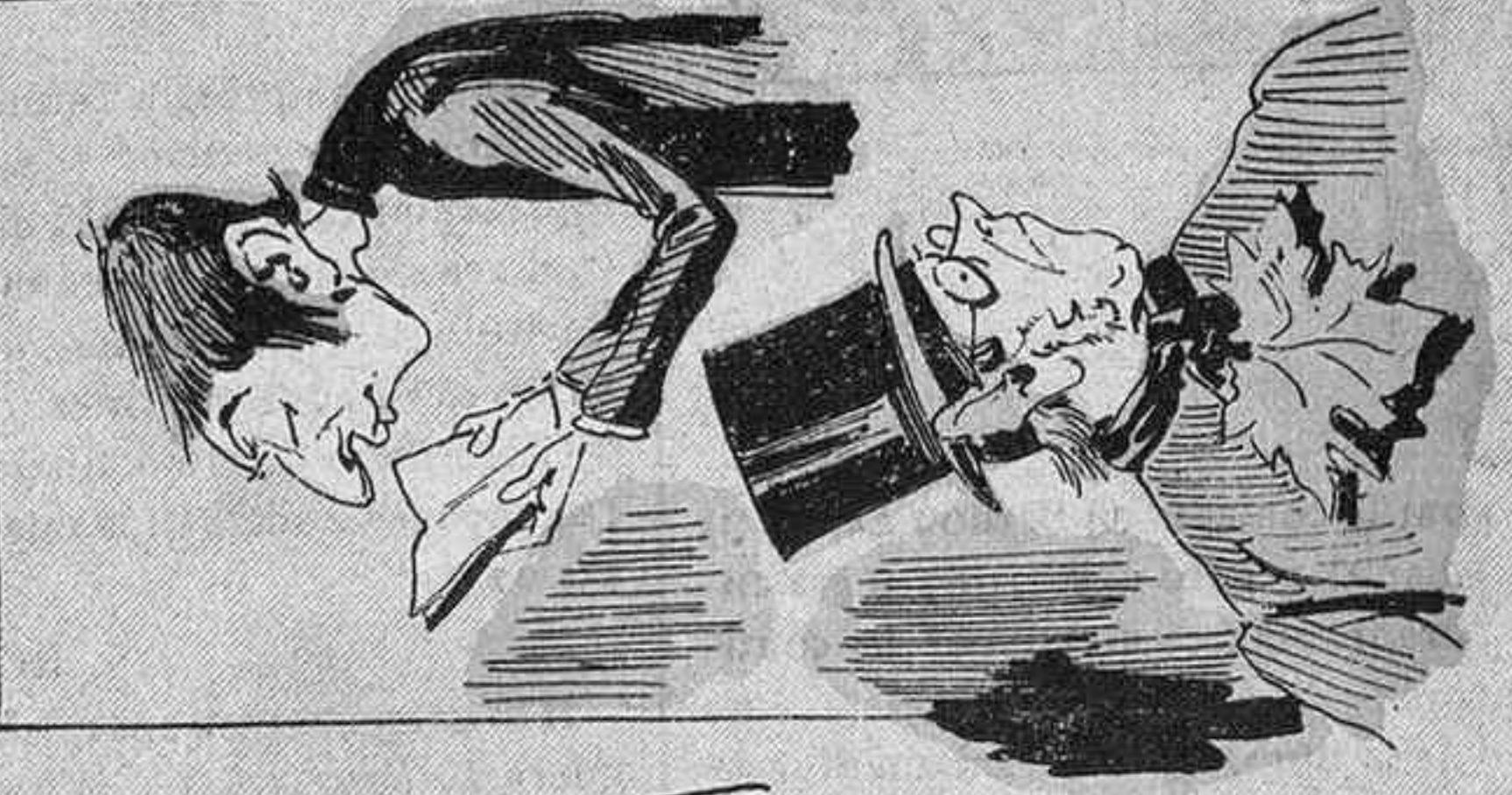
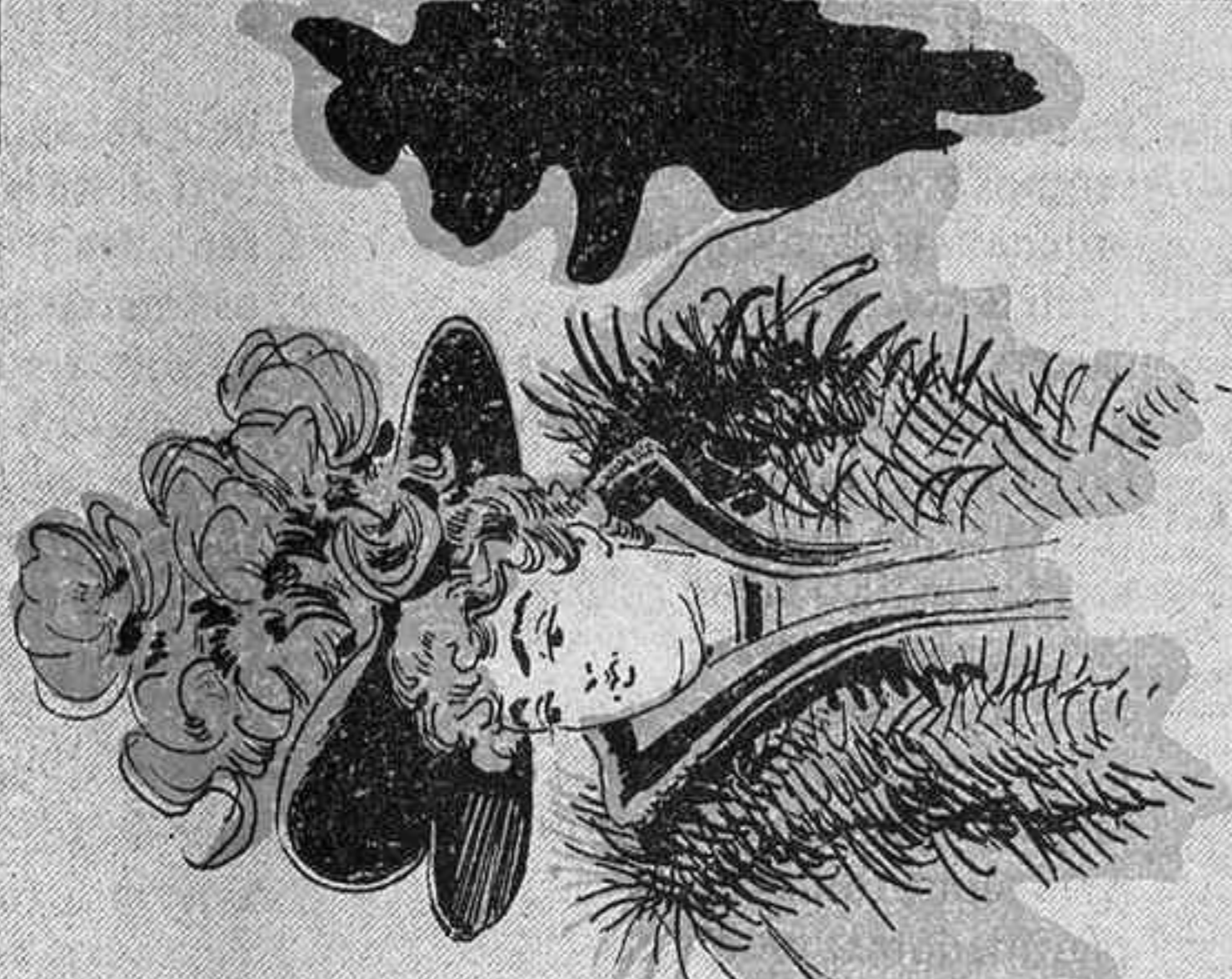
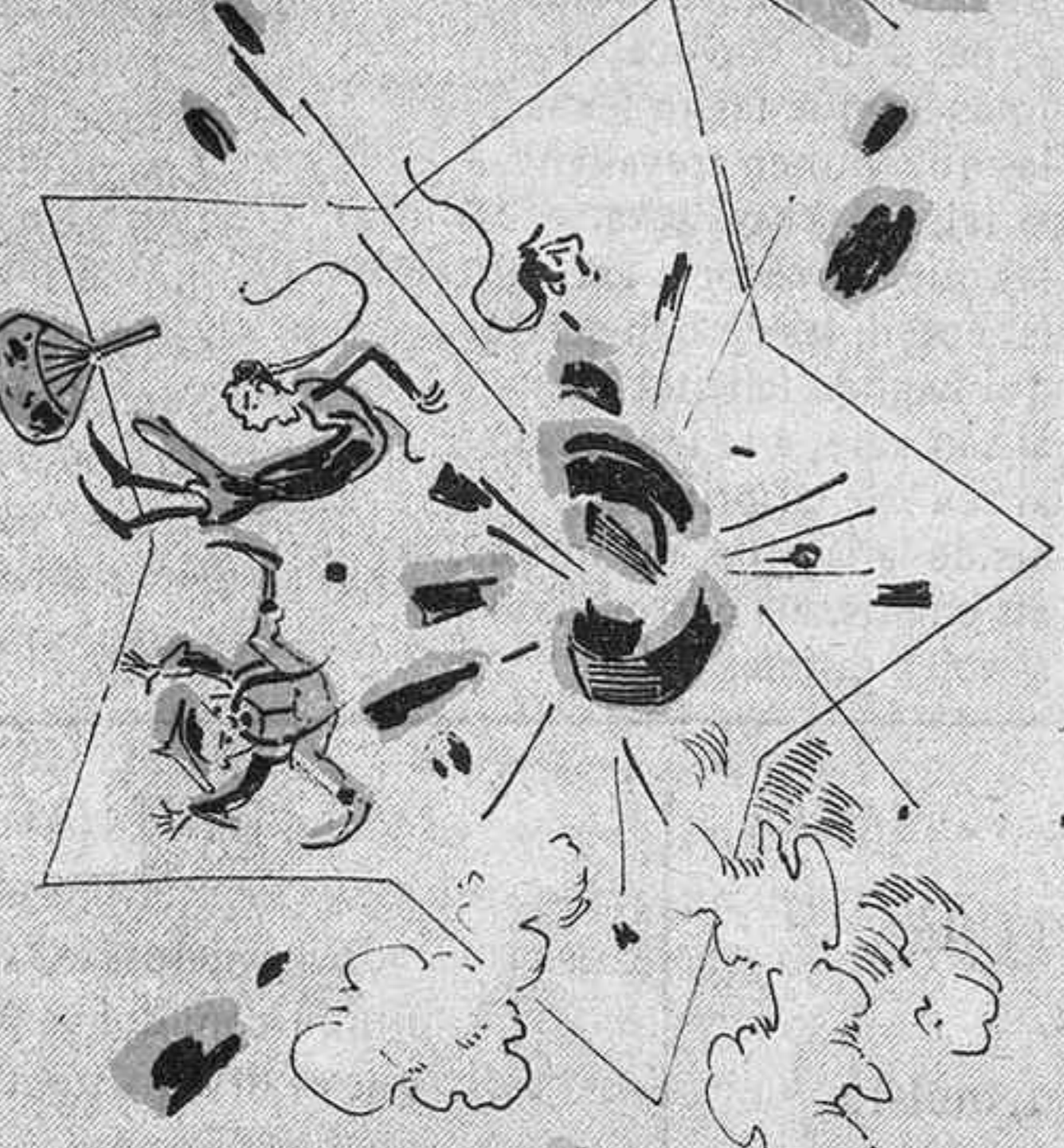
EMBARCADA PER NO PAGAR LA CONTRIBUCIO

LIBERTAT

PAIS

IMPOSTOS
EMPRÉSTITS
CONTRIBUCIONS
CARGA
L'ARRÈS
S'ARRITATS

NO SE PERMITE ENSUCIAR ESTA FARMACIA

H.

PRINCIPAL

Satisfactori éxit ha lograt la comedia de Sardou *Las patas de mosca*, que sense arribar al gènere *vaudeville*, logra entretenir ab sas escenas durant tots tres actes, per la continuïtat de incidents còmichs.

La traducció ó arreglo de la obra, resulta sumament castissa, lo que diu molt en favor de lo Sr. Mariano Clamor, pseudònim ó anàgrama, que usa lo reputat periodista d'aquesta capital Marcial Morano.

En la execució s'hi distingiren tots los actors, sobresortint las Sras. Tubau y Suarez, (C.) y los Srs. Vallés, Muñoz y Manso.

Pera demà está anunciat l'estreno de *Chifladuras* juguet de Vital Aza que en Madrid está obtenint un gran éxit y sabém se está preparant *Servicio obligatorio* del Sr. Pina, obra que ha sigut de magnífichs resultats per la companyia Mario en la present temporada, y per la qual se está fent gastio en decorat, trajos y demás accessoris á fi de presentarla ab tota propietat.

LICEO

Sumament satisfeta pot estar la empresa d'aquest teatro per lo resultat en lo que vá de temporada, puig que sabent la injusta apatia que 's guarda de assistir rhi per lo horrorós fet que tots recordém, dissapte passat día de la inauguració, estigué sumament concorregut de platea y palcos, arribant á estar las galeries completament atestadas de espectadores.

Com ja anunciarem, *L' amico Fritz* sigué la obra de debut y si bé la música en conjunt no entussiasmá per faltarihi grans pessas musicals, á causa de son petit argument, sigué escolhada ab gust per reconeixer en lo treball del mtre. Mascagni, qu' es un conciensut compositor y notable concertador.

Ab justicia s' aplaudiren un notable duo del segon acte, prelude del tercer y una sentida romansa de tenor del mateix acte.

En dita ópera debutaren la Srta. Lili Lejo, soprano de bonica veu, pero que no pogué lluhirse, sens dupte degudament, á causa de la poca importancia del personatge.

Bé lo Sr. Moretti, conegut ja d' anteriors temporadas é igualment lo barítono Astillero, si bé trobém que no acerta prou lo tipo de *rabino* puig ab sa edat, no 's comprén gasti tanta agilitat. Dilluns ab *La Sonámbula* debutá la triple Srta. Italia Repetto que posseheix una bonica veu, encara que no molt extensa, aixís com també cuidada escola de cant, lo que ho demostrá tant en la *cavatina* com en lo célebre *rondò*, sentintse per tal motiu sumament aplaudida.

Lo tenor Gennari en lo difícil *Elvino*, lográ ser aplaudit. Creyém que es lo millor elogi que de éll podém fer, avuy que son tan contats los tenors que poden ó saben cantar tan difícil *spartito*.

A lo Mtre. Spetrino, esperém veurel en óperas de més importancia pera jutjarlo, si bé ab las fins avuy presentadas, s' ha fet mereixedor de aplauso per lo bon conjunt que na sabut presentar.

NOVETATS

Pera donar algun descans als artistas ha alternat la obra de Guimerà *Maria Rosa* ab los melodramas *El jorobado*, *Los dos sargentos* y *El registro de la policia* proporcionant grans rendiments á la Empresa, aixís com honra als artistas.

Pera dilluns próxim anuncia lo seu benefici lo reputat primer actor y director senyor Borrás, en que además de representar las duas obras de Guimerà *Maria Rosa* y *Mestre Olaguer* s' estrenará la comedia de nostre company Joseph Barbany, titulada, *De dos, un*, de la que, y va de veritat, ne tenim molt bons informes.

Celebrarém que tan distingit actor, trobi en dita nit la recompensa á son valió talent y los autors un nou éxit per sas obras.

ROMEA

Han comensat los ensajos del drama del senyor Got y Anguera *La bojeria*.

També anuncia l' Empresa l' estreno d' una pessa titulada *Tocats de l' ala*, del senyor Riera y Bertran.

Demá tindrà lloch lo benefici del senyor Soler ab *Lo Púbill* y *Qui compra maduixas*.

Lo divendres de la setmana entrant, festivitat de Sant Tomàs, tindrà lloch 'i de la distingida primera actriu D.ª Carme Parreño.

Las entradas de las dos festas últimas varen ser colossals, principalment la del diumenge á la tarde que vessava ab la comedia *Lo joch dels disbarats* y *Los Hugonotes*.

Lo dimars devant d' una selecta y numerosa concurrencia va donarse la 47 representació de la famosa comedia *Tenorios*, logrant l' éxit extraordinari de sempre.

TIVOLI

De lo fet durant la setmana passada, sols cal consignar que hi hagueren plens á vessar y que los espectacles presentats foren del complet gust de la concurrencia.

Pera dissapte se anuncia l' estreno de la parodia de la afortunada obra *La Verbena de la Paloma* titulada *Los celos de la Coloma ó baralla de dos guapas per un jove comprimit*, qual lletra es de nostre company de redacció senyor Guasch Tombas y la música del mestre Oro.

Per avuy no poden ser mes extensos, puig si deyam que de la obra ne tenim molt bonas noticias, se 'ns podria dir si no tenim avia; per lo tant al Tivoli dissapte y ja 'ns ne sabrán donar rahó.

UN CÒMICH RETIRAT

Secció marítima

Ja s' está preparant pera ferse á la mar lo torpedero *Felicitació*, carregat de proyectils fins al tope.

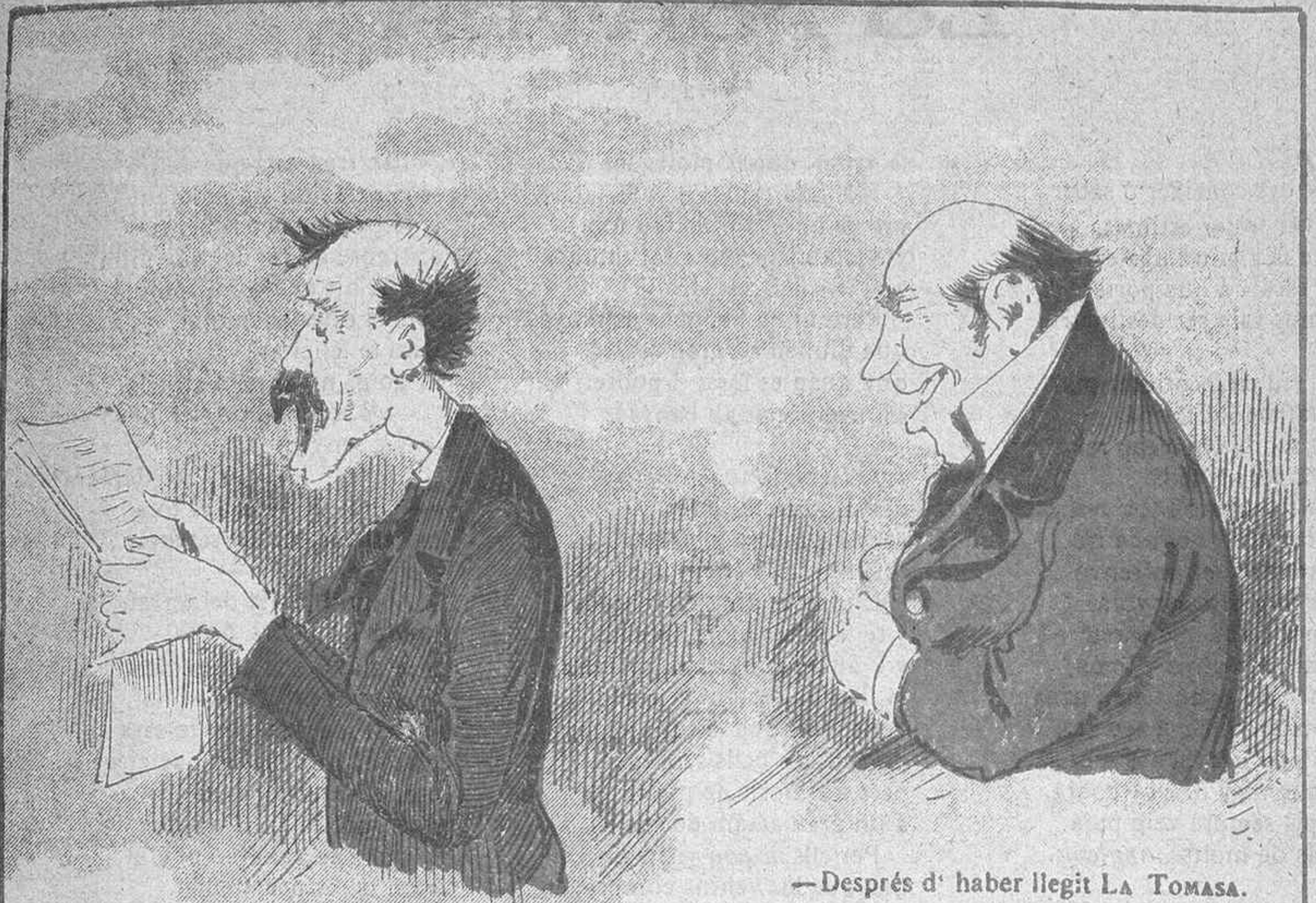
La marina mercant tracta de blindarse ab las planzas de trenta centímetros de la fabricació *Noseadmiten y Compañía*, pero pochés serán los que no 'n surtin ab averías al donarlos cassa á incansable torpedero.

Ja cal que los arsenals 's preparin.

Y las... caixas de Socorro.

AVIS

Lo dibuix que va insertat en la primera plana del present número, es copia de una preciosa fotografia del reputat artista Sr. A. S. (Xatart), á qui remerciém son valió concurs.

—Llegint la crònica local diària.

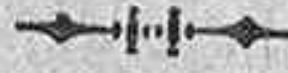
—Després d' haber llegit LA TOMASA.

Explicant La fulla suelta dels últims moments de 'n Salvadó.

Preguntant hont venen lo romanso de 'n Saldoni y la Margarida.

LO PORTER

¿Vols coneixer ó saber, mon car lector estimat, lo que fa algún llogater de la escala á que porter fa temps vaig ser destinat?

—
Ne viu en lo primer pis un matrimoni formal, y fins sembla que cap ral li falta per ser felís.

Molt ocupats á tot' hora n' están ab la gent de tró, éll parlant com un senyó, y ella fingintse senyora.

Y per ferne lo discret y vestir de panyo y llana, no menjan quan tenen gana ni veuen quan tenen set.

Lo procurador los mesos diu que may ne pot cobrá, y al pis sempre veig pujá visitas de molts... *inglesos*.

—
Al según fa poch que hi viu una parella novella; tregina mes calor ella que 'ls tres mesos del estiu.

Ell, es ben plantat y roig, ella, molt fresqueta y rossa, que ¡vaja! n' es una mossà...

la vritat, que fa molt goig.

Ell ignoro jo 'l que fá, pro sempre 'l trobareu fora, y ella amichs reb á tot' hora que la solen visitá.

—
Pero hi ha llenguas estranyas que diuen ab gran secret, que quan es fora, 'l pobret, sol negociejar ab banyas.

—
Lo ters, lo tenen llogat dos modistetas molt monas, son tan macas y bufonas que n' estich enamorat.

L' una es un xich moreneta y te 'l mirar molt graciós, y l' altra, que 's més primeta, te 'l cutis bastant cendrós.

Es á dir que las dos nenas ne son dos bells serafins pera fer morir de penas á un gran aixam de *cosins*.

Per ells ne son visitadas, fins que los vehins comprenen qu' ellas están *ocupadas* ab las visitas que tenen.

—
Al quart, no molt alegroy viu un *pare* de manteu que de tan llegí 'l *Correu* está gras com un bocoy.

Tan trist está que delira sens parar un sol moment, y no pot son pensament distreure ab res del que mira.

A la nit no dorm, somnía com si estés enamorat, y no te felicitat, ni goig, ni pler, ni alegría.

—¿Y son mal no te remey?
—No, senyor.

—¿Y qué deplora?
—Que te la neboda á fora per assumptos del servey.

—
Al quint, sota del terrat, hi viu un pobre poeta, que may no te cap pesseta y está sempre molt tronat.

Casi may ne surt de casa passant més planys que alegrías escriu varias poesías que publica LA TOMASA.

Quan te gana, lo pobret, y no te res per menjá prompte se la fá passá tot escrivint un sonet.

Y com no te *dinerons* sempre plora bo y dejú, menos lo trajo que dú que li *riu* per tots cantons.

M. GARDÓ FERRER.

Dilluns vinent celebrarà son benefici lo reputat primer actor y director de la companyia que treualla en lo teatro de Novetats, don Enrich Borrás, tan apreciat de nostre públich.

Además de posarse en escena lo celebrat drama de Guimerá, *Maria Rosa*, s' estrenará la comedia en un acte y en prosa *De dos, un*, original de nostre company de Redacció senyor Barbany (Pepet del Carril).

Desitjém á n' en Borrás la mar de regalos y un plé á vesar: á n' Barbany un nou éxit.

—
Lo reparto de la pessa *De dos, un*, será 'l següent:

Senyora Coloma (senyora Palá)—Pilar (senyoreta Sala). — Don Facundo (senyor Daroqui).—Rossendo (senyor Gimenez.)

Lo carrer de Pelayo hi ha vegadas que sembla l' encant de Llotja.

Aquest dia devant d' una botiga de mobles, sobre l' acera, vam contarhi 34 cadiras, dos otomanas, una taula y altres trastos de lance.

Feya un goig d' alló mes. Crech qu' encara hi son.

—
Una *fotografia* de la Plassa del Teatro anuncia sis retratos tamanyo natural 15 ptas. y un altre fotógrafo no volent ser menos, los anuncia á 8 y encara diu que farà un regalo d' una lliura de panallets.

Ara, qui no ho vulga creurer, que ho vaji á veurer.

—
Desde que s' va resoldrer que lo carrer de Pelayo fos *entarugat* no s' ha parlat res mes d' aquest céntrich y desditxat carrer.

Senyor Collaso, ¿que no hi passa may vosté per aquesta concorreguda via?

Passi un dia en cotxe desseguit qu' hagi dinat y jo li asseguro que menjará dos vegadas.

—
Un jove que 's va quedar á dormir á una casa vá trovarse de menos al aixecarse una cantitat que duya á la butxaca.

Con tal que á mes de la cantitat *trovada de menos* no 's trovi d' aquí uns dias *alguna cosa de mes...*

Que tot podria ser.

Los catalanistas tractan, segons rumors, de donar un dinar al Sr. Guimerá.

Ja ho trobo bé, pero lo *menu* també tindria de ser catalá: escudella, carn d'olla, tripas ab romesco, etc., etc.

Lo *champagne* també hauria de ser regional: de Reus. Per máfegas... ¿oy?

A los atachs de las oposicions, lo senyor Sagasta replica contant quentos com lo del advocat que tocava la guitarra. ¡Ja li va aixafá be lo Sr. Salmerón á n' ell la guitarra!... Y que no té compostura.

Sembla que ja han caygut en poder de la justícia los assessins de l' hostalera de Manlleu.

Los criminals may veuhen que tots los crims 's descubreixen.

La ceguera del crim es la pitjor de las cegueras.

Los galls anirán baratos aquest any segons informes *fidedignes*.

No es estrany; cada any la gent te menos quartos y en lo present la major part son falsos.

Seguint la marxa progressiva de las necessitats aviat los galls se 'ls haurán de menjar los pajesos.

Nosaltres 'ns atiparém d' arengades.

Y gracias.

Lo representant de teatros d' América Sr. Oliva que fá poch mesos va venir á formar companyia enportantsela á Buenos Aires, está á punt d' arribar altra volta á Barcelona, segons diuhen, pera emportarsen ara al inimitable *Fregoli*. Li augurém bon negoci.

Aquestos días han menudejat los robos que es un fástich; Barcelona es una verdadera Sierra Morena y si no 's castiga ab má dura, aviat tindrém d' emigrar pera lliurnos de que 'ns prenguin los calsetets sense treurens los pantalons.

¿Que no s' admeten lladres á Fernando Póo?

Donchs, au, allí... á colonisar.

Lo Sr. Soler (Pitarra) ha experimentat en aquestos últims días una mellora relativa, pero que no fá renaixer gaires esperansas als facultatius qu' asisteixen a nostre distingit amich.

La gravetat continúa.

Secció Regiliosa

SANT DEL DIA:

Sant Vasseguint

patró dels que miran pels descuidats.

Gran funció de cartell en lo concorregut temple de la *Punxa*.

Lo pare *Diluvio* platicará baix lo tema acostumat referent als *hereus de confiança*.

Si convé 's fará passar lo notari cap al quarto ab molt sigilo y lo menjador estará en la penumbra.

La funció del diumenge últim fou e ncorregudíssima y molt visitat l' altar del bayatu Valentí Del Mirall.

Al final 's cantarà la cansó

d' en Tururut

qui jemega ja ha rebut.

Teatro Nacional

Gran sinfonia sobre motius de la pessa musical *Mirant pels descuidats*.

1. Ultima representació irremisiblement de la comedia xiulada,

25.000,000

en la que tan malament hi ha troballat la companyia bufa madrilenya.

2. La pessa d' actualitat

ANAR PER LLANA...

preuenthi part una cáfila de farts d' olla que no acaban may la gana.

A 3 quarts de quinze.

Preus de costum.

Als delators y als gossus, de franch.

GRAN ASSORTIT

DE

CROMOS PERA FELICITACIONS

Procedents de las principals fábricas de Fransa, Alemanyá é Italia, propias pera dependents de Cafés, Ferruquerías, Fondas, aixís com també pera las corporacions de Serenos, Vigilants, Carters y tota classe de industrias com Forners, Lampistas, Sabaters, Carboners, Escombriayres, Carreters, Cotxeros, Sastres, etc., etc.

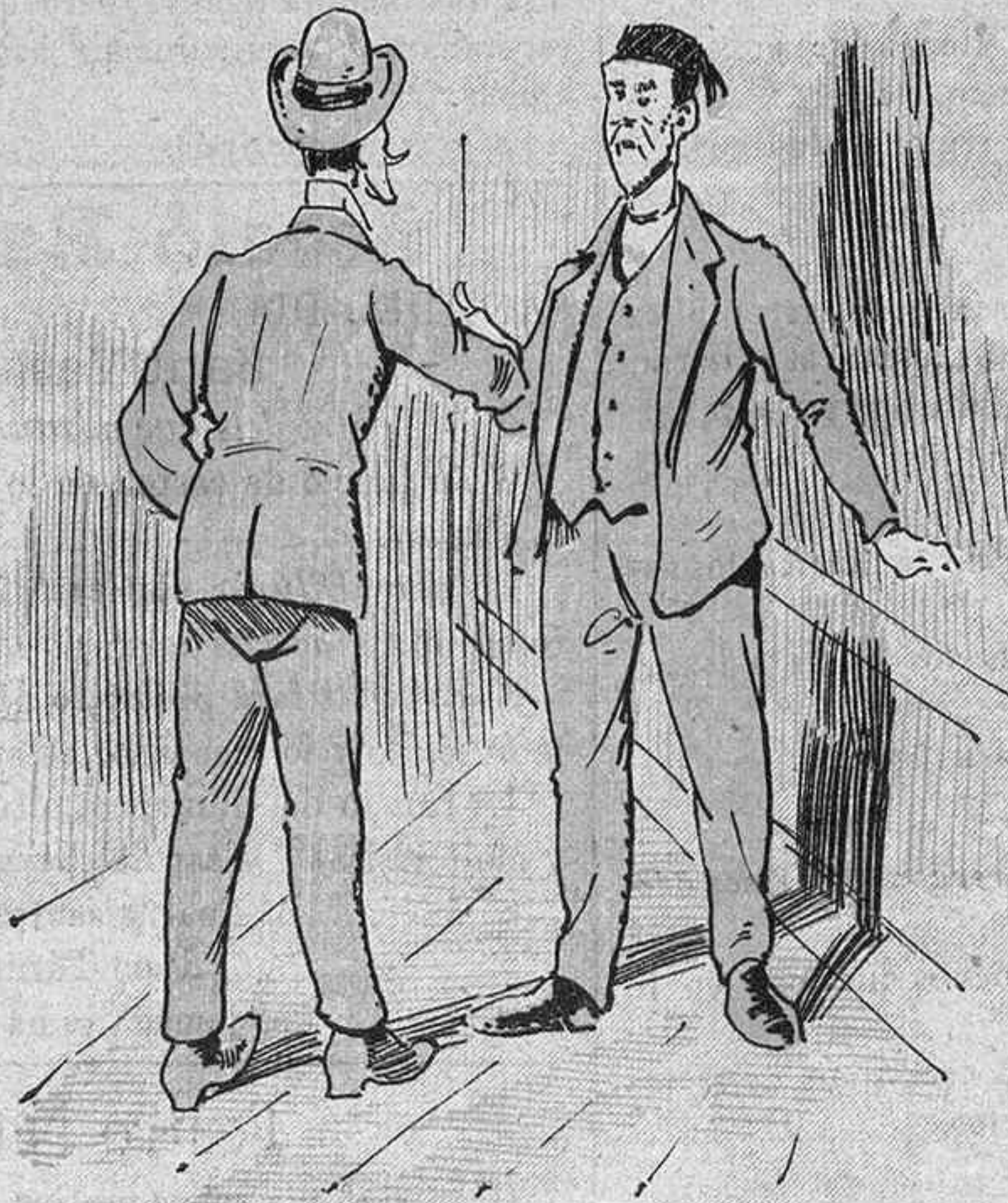
Litografia Barcelonesa de RAMÓN ESTANY

5, Sant Ramón, 5.—BARCELONA.

PREUS SENSE COMPETENCIA

VENDAS AL PER MAJOR Y MENOR

INDUSTRIAS

—Soch un artista desgraciat.. deixim quaranta duros.
 —Quaranta duros?
 —Donchs... deu cèntims per un llonguet.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

La meva esposa *Total*,
 (ja fa molt temps d' aquest cas)
 deixantme ab un pam de nas
 va fugí ab un oficial.

Pero abans de tot aixó
 se me 'n dugué 'l que tenia;
 mes si la trovo algún dia
 la *dos-hu* sens compassió.

Lo càstich que li daré,
 si l' arribo á arreplegar,
 es un xiquet dur ¡es clar!
 pero aixís me venjaré.

La gran sort que va tení
 es que jo no estava *tres*.
 ¡Ah! no hauria tocat rés
 de no trovarme jo així.

De fiera té las entranyas
 tal dona, puig del recó
 del meu bonich menjadó
 va penjarhi... dotze banyas.

CINETET BARRERA.

PROBLEMA

Descompondrer lo número 1352 en
 quatre cantitats que sumadas, restadas,

multiplicadas y divididas pel mateix
 número, donguin resultats iguals.

UN INGLÉS.

SINONIMIA

Lo simpátich don Pau *Tot*,
 qu' es un excelent notari
 y fill d' un apotecari
 d' un poble de per 'llí á O'lot,
 ha comprat la gran hazienda
 propietat d' un general,
 en lo poble del *Total*,
 junt ab un *tot* y vivenda.

RAMIRO BALCELLS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 — Instrument musical.
- 2 7 8 1 5 6 1 — Nació d' Europa.
- 2 1 3 6 2 4 — Nom d' home.
- 5 7 2 6 1 — Poble de Catalunya.
- 2 6 3 1 — En la poesia.
- 8 1 2 — Part del globo.
- 3 6 — Nota musical.
- 8 — Consonant.

J. CABALS.

GEROGLIFICH

LO MI
 A
 BLAT
 TAR COI

M. EMULAP.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 327

- Xarada.—*Eu—dalt.*
- Endevinalla.—*Barco.*
- Trenca-caps.—*La font d' en Bori.*
- Conversa.—*Moncada.*
- Logogrifo numérich.—*Clarinet.*
- Geroglifich.—*Per ninas las nenas.*

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
 =5, Sant Ramón, 5 —BARCELONA=